

Prezentace k lekci 4

Tvorba pravidel – podpora prevence RCH

Pravidlo: užívání mobilního telefonu ve škole.

- Zákaz, příkaz, negativní formulace.
- Nutnost, mírný nátlak.
- Pozitivní formulace, návod.

- Žák *je povinen* v době vyučovací hodiny zcela vypnout mobilní telefon nebo jiná komunikační zařízení a uložit je do tašky. Žák může použít mobilní telefon nebo jiné komunikační zařízení s výslovným souhlasem vyučujícího, a to zejména jako učební pomůcku.
- Používání mobilních telefonů (včetně osobních tabletů a dalších elektronických zařízení) **není žákům ve škole povoleno**. **Zákaz používání** všech výše uvedených zařízení se tedy vztahuje na dobu, kdy se žák zdržuje ve školní budově, i na dobu kdy probíhá výuka mimo budovu školy a také na školní akce. Žáci vypínají svá zařízení před vstupem do školní budovy a zapínají je při odchodu opět před budovou školy. Výjimka je povolena pouze na pokyn vyučujícího v rámci výuky a v naléhavých případech s vědomím nejbližšího pracovníka školy.
- Žák **neruší** ostatní spolužáky a dospělé osoby hlasitým hovorem, vyzváněním apod. Používá MT s ohleduplností vůči okolí, pouze v nutných případech (náhlá nevolnost apod.)
- *Používání mobilních telefonů při vyučování je zakázáno, pokud vyučující nestanoví jinak.*

- *Užívání MT během vyučovacích hodin **je zakázáno**. Povinností žáka je, aby v době výuky měl mobil vypnutý a uložený ve školní tašce. Pokud žák nemá telefon uložený ve své tašce, ukládá ho vypnutý do košíčku na stůl vyučujícího učitele.*
- Žák **má zakázáno používat** při vyučování mobilní telefon, při vyučování mít telefon zapnutý, používat mobilní telefon k fotografování a k filmování Po dohodě se zákonnými zástupci odevzdají žáci svůj mobilní telefon na začátku vyučování do košíku svému učiteli a vyzvednou si ho po skončení vyučování. **Porušení zákazu používání mobilních telefonů bude kázeňsky potrestáno** podle školního řádu a mobilní telefon bude zajištěn v kanceláři školy do vyzvednutí zákonným zástupcem žáka.
- Žáci mohou používat mobilní telefon nebo jiné elektronické zařízení s výjimkou jejich používání v nezbytném rozsahu ze zdravotních důvodů a dále o přestávkách a při vyučování pouze tehdy, jsou-li k tomu vyzváni vyučujícím. Mimo tuto dobu je mobilní telefon uložen v tašce.
- Mobilní telefony **mají žáci v tašce a vypnuté**, pokud vyučující neurčí jinak – viz dodatek ŠŘ. Pořizování jakýchkoliv zvukových a obrazových záznamů bez předchozího souhlasu natáčené osoby **je zakázáno**.

Formulace pravidla

Mají vypnuté, tento slovesný tvar považujeme za pozitivní formulaci, předkládá žákům návod, co mají s telefonem udělat. Tato formulace je také doplněna osobou (žák, žáci), působí osobněji a cíleněji. U řádů, které používají 2. osobu je formulace: máš vypnutý.

Musí být vypnutý, tento použitý slovesný tvar není sice v negaci, ale je považován na nutnost. Můžeme ho také vnímat v kontextu mírného nátlaku. V některých formulacích je ještě doplněn zesilujícími příslovci – zcela, úplně. Formulace je v užití podmětu telefon odosobněna (telefon musí být zcela vypnutý).

Zakázáno používat jednoznačně negativní formulace s nátlakem. Slovo zákaz je přijímáno jako nemožnost jakékoliv volby s doplněním v podtextu, že porušení zákazu je doprovázeno trestem. Ve formulacích pravidla se často objevují také příslovce zesilující význam: přísně, striktně, zcela.

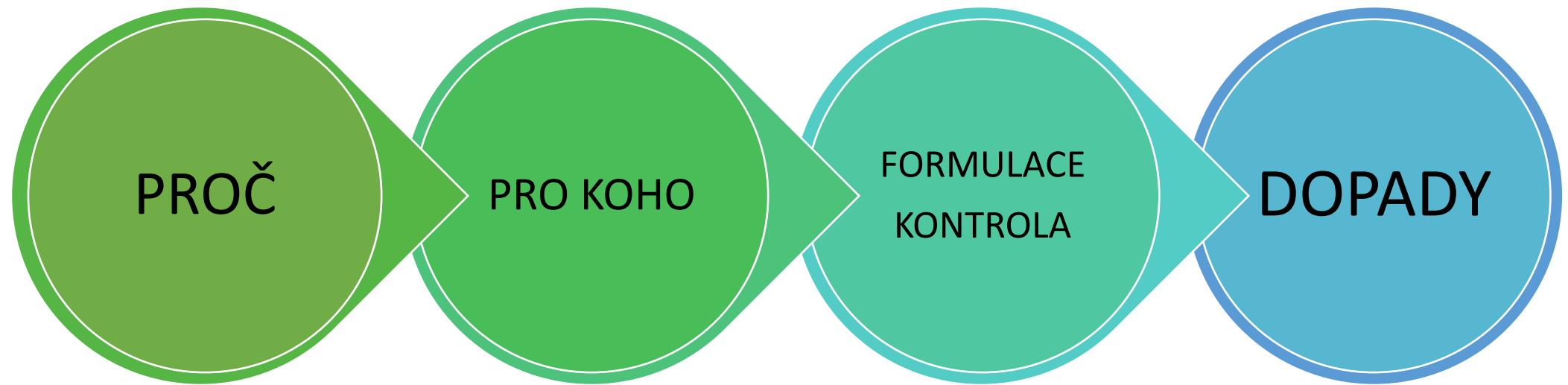
Výchova a pravidla

- Nechat růst, nebo vést?
- Mít, či nemít pravidla?

KDE → VE VÝUCE JE ŽÁKŮM ZAKÁZÁNO POUŽÍVAT MOBILNÍ TELEFON. ← KDO ← CO
...DŮVODEM JE RUŠENÍ POZORNOSTI. ← DŮVOD

Děkujeme vám divákům, že máte vypnuté své MT, abyste nerušili divadelní zážitek.
Připomínáme, že je zakázáno pořizovat.....

Potřeba pravidla- tvorba

17 pravidel slušného chování

proč – pro koho – jak formulovat – kontrola - dopad

- Při příchodu nebo odchodu vyučujícího
- V objektu školy a školní jídelny chodí žáci
- Ve škole je zakázáno žvýkat žvýkačky.
- Žáci budou ve třídě nebo v místě, kde bude probíhat vyučování, nejpozději 5 minut před zahájením dopoledního nebo odpoledního vyučování.
- Žáci budou ve třídě nejpozději 1 minutu před koncem přestávky. Žáci budou mít na lavici připraveny všechny nutné učební pomůcky a žákovskou knížku.
- Žáci při vyučování zásadně nevykřikují. Chtějí-li se dotázat nebo reagovat na určitý problém, hlásí se o slovo.
- Před začátkem vyučovací hodiny jsou žáci povinni vypnout mobilní telefony.
- Žáci odcházejí ze třídy po důkladné kontrole místa, kde seděli a vždy pouze tehdy, je-li místo uklizené, židle zasunuty u lavic, po poslední vyučovací hodině zvednuty. Žáci odcházejí ze třídy až na pokyn vyučujícího.
- Do třídy vstupují žáci teprve po odchodu posledního žáka nebo na pokyn vyučujícího.
- Zvonění je pokynem pro vyučující. Žák si uklízí pomůcky až na pokyn pedagoga.
- Stanovená služba dbá na to, aby byla po skončení hodiny řádně smazána tabule, aby bylo po odchodu žáků ze šaten ošacení pověšeno na háčcích, přezůvky byly v sáčcích nebo v poličkách k tomu určených.
- Na chodbách se žáci pohybují zásadně vpravo a vždy tak, aby neohrozili bezpečnost svou a ani bezpečnost druhých.
- Žáci se nevyjadřují vulgárně, jsou zdvořilí, neubližují si navzájem, zavrhnou jakékoliv projevy násilí a hrubosti, a to i slovní.
- Slušně se chovají zejména ke spolužačkám a slabším žákům školy. Jakákoliv hrubost zejména vůči spolužačkám a slabším spolužákům je považována za zbabělost.
- Jak v areálu školy, tak i mimo něj, dbají žáci na to, aby nedocházelo k znečišťování odpadky, není společný majetek ani osobní věci druhých.
- Žáci, kteří odpadky odhazují na chodbách, na ulici, v areálu školní jídelny apod. prokazují takovým jednáním svou nevychovanost a nevyspělost.
- Žáci dbají na dobré jméno své i školy, kterou navštěvují.
- Chovají se slušně a odpovědně i mimo objekt školy.

Jaké pravidlo je ve škole nezbytné?

To, které slouží k těmto cílům:

- Maximalizovat **spolupracující chování** a minimalizovat chování nespolupracující, rušivé.
- Zajistit **bezpečnost a komfort** učebního prostředí.
- **Zamezit rušení** ostatních.
- Udržet přijatelnou **úroveň slušnosti** mezi žáky, učiteli atd.

- Pravidla dle školského zákona sdružuje školní řád.

Tvorba pravidel.

Málo pravidel si člověk lépe zapamatuje.

Jednotlivé pravidlo se mezi malým počtem nařízeních jeví jako důležitější.

Funkční pravidla se dovolávají zdravého rozumu a vedou k přemýšlení o svém chování.

Funkční pravidla soustřeďují pozornost spíše na účelné chování než na nefunkční formality.

Funkce pravidel:

Existenční: přežití.

Orientační: víme, jak se chovat, co očekávat od druhých.

Ochrannou: cítíme se bezpečněji.

Sociotvornou: „normální“ fungování společnosti.

Výkonnou: zvyšuje výkon a efektivitu.

Morální vývoj (Kohlberg) – 3 úrovně:

- **Prekonvenční úroveň morálky**

Orientace na trest

Orientace na odměnu

- **Konvenční úroveň morálky**

Orientace na to být hodným dítětem

Orientace na řád a zákon

- **Postkonvenční úroveň morálky**

Orientace na společenskou smlouvu (dle Kohlberga pouze 15 % dospělých)

Stadium univerzální etiky (stadium označil jako hypotetické)

VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

KÁZEŇSKÁ OPATŘENÍ

ODMĚNY

A JINÁ OCENĚNÍ

NTU

DTU

DŘŠ

Podmínečné vyloučení

Vyloučení

2. a 3. stupeň chování nepatří mezi KO, ale do hodnocení.

Pravidla

Proč jsou tu pravidla?

Jak pravidla předkládat? (ukázat cíl, ke kterému pravidlo vede)

Jak formulovat pravidla?

Konkrétně, jaké chování požadují, nebo zakazují?

Pozitivně, nebo negativně?

Slova, nebo obrázky?

Počet?

Komu?

Co pomůže k fungování? (zviditelnění, znalost sankcí, ocenění dodržování, upozornění na nedodržování)

Kdy má smysl stanovovat nová pravidla, nebo měnit stávající?